

TÉMA: A Neolitikum Forradalma

TANTÁRGY: TÖRTÉNELEM

SZINT/KOR: 12-13 éves korosztály

ELŐZETES ISMERETEK: A paleolitikum, az őskor és az ember evolúciója

HOSSZÚSÁG: 5 OLDAL (IDŐTARTAM: 75 PERC)

TANULÁSI CÉLOK

A lecke végén a tanulók tudni fogják:

- Hogyan lehet megkülönböztetni a paleolitikumot, az újkőkort és a bronzkort?
- Melyek a neolitikus forradalom legfontosabb elemei és változásai (földművelés, letelepedés, kézművesség és szerszámok).
- Miért nevezik ezt az időszakot forradalomnak?
- Hol helyezük el a neolitikus forradalmat az idővonalon?

ESZKÖZÖK

A paleolitikum,
neolitikum és bronzkor
tárgyairól készült
képek
Üres idővonal
Feladatlap

TANÍTÁSI MÓDSZEREK

Magyarázó videó, idővonal, megfigyelési gyakorlat és feladatlapok

TEVÉKENYSÉGEK

BEVEZETÉS (5 perc)

Osszon ki egy lapot, amely egy idővonalat ábrázol, dátumokkal és képekkel a paleolitikumtól a bronzkorig terjedő időszakról ([itt](#) van egy példa a Quizleten, , angolul, de létrehozhatod a sajátodat is). Kérje meg a tanulókat, hogy dolgozzanak párban és határozzák meg a következő három időszakot az idővonalon: Paleolitikum, neolitikum és bronzkor.

ELMÉLETI RÉSZ (20 perc)

A válaszok ellenőrzése előtt mutasson be egy rövid magyarázó videót, amely összefoglalja a bevezető feladatban röviden bemutatott fogalmakat.

Például, magyar nyelven: "[7N-05-Neolitikum](#)" András Nagylaki

Angol nyelven: "[What Happened in the Neolithic? | History in a Nutshell | Animated History](#)" English Heritage

A videó megtekintése után a tanulókkal közösen beszéljünk el, és rajzoljuk fel ugyanazt az idővonalat a táblára, és ellenőrizzük az események sorrendjét. Koncentráljon a neolitikus korszakkal kapcsolatos legfontosabb szempontokra és fogalmakra.

PRAKTIKAI RÉSZ (20 perc)

Az újonnan bemutatott fogalmak elsajátítása érdekében kérjük meg a diákokat, hogy dolgozzanak párokban, és váljanak "régészekké". Osszon ki minden csoportnak egy borítékot, amely különböző, a paleolitikumhoz, a neolitikumhoz és a bronzkorhoz tartozó eszközök és tárgyak nyomtatott képeit tartalmazza.

Példák: kézi fejsze, aprító, kaparó (paleolitikum); csiszolt fejsze, eke, nyílhegy (neolitikum); bronz fejszefej, kard, sisak (bronzkor).

Osszon ki egy "régész" megfigyelőlapot, amelyet előre elkészített.

A tanulóknak a következő feladatokat kell elvégezniük:

- Azonosítaniuk kell a tárgy típusát, anyagát és felhasználását (földművelés, kézművesség, élelem tárolása...).
- Határozzák meg, hogy nomád vagy sátoros használatra készült-e a tárgy.
- Írjanak egy rövid megfigyelést (csiszolt kő, vágott kő, mit ábrázol a barlangművészet...).
- Döntsék el, hogy mely tárgyak tartoznak a neolitikus forradalomhoz és miért.

A továbblépéshez a tanulók megpróbálhatják a többi csoport tárgyainak korszakát is azonosítani.

GYAKORLATOK (20 perc)

A. Párosítsa a szavakat a meghatározásukkal:

Helyhez kötött	•	• A föld megművelése gabonatermesztés és állattenyésztés céljából
Földműves	•	• Olyan személy, aki maga készít tárgyakat
Barlangművészet	•	• Óriási állókövek, amelyek kollektív sírokként szolgáltak
Megalit	•	• Olyan személy, aki ugyanazon a helyen él és marad
Kézműves	•	• Sziklafalakra készült festmény vagy véset

B. Válassza ki a helyes választ:

a. Mit nevezünk termékeny félholdnak?

- Egy francia sütemény
- Egy földművelési technika a neolitikumból
- Egy közel-keleti régió, ahol az emberek elkezdtek földműveléssel foglalkozni

b. Mi az a sarló?

- Egy növény a neolitikumból.
- Egy kerámia
- Mezőgazdasági eszköz

C. Keressétek meg ezeknek a szavaknak az ellentétes értelmű szavait:

Nomád \neq _____

Vadászó-gyűjtögető \neq _____

Ipari \neq _____

SZINTÉZIS / ÖSSZEFOGLALÓ (MAX 10 perc)

Az Ön által a tanulók számára legmegfelelőbbnek és legjobban használhatónak ítélt eszközök segítségével sorolja fel a leckék "**szem előtt tartandó**" elemeit, és kérje meg a tanulókat, hogy adják meg a definícióikat:

- Mezőgazdaság
- Helyhez kötött életmód
- Termékeny félhold
- Kézművesség
- Kerámia
- Csiszolt kő
- Megalitik

BIBLIOGRÁFIA & ERŐFORRÁSOK

- András Nagylaki. (2020). *7N-05-Neolitikum* [Video]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=kv3vNCIdGZE>
- English Heritage. (2020). *What happened in the Neolithic? | History in a nutshell | Animated history* [Video]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=3FMelWGcaG8>
- History. (2018). *Neolithic Revolution*.
<https://www.history.com/topics/pre-history/neolithic-revolution>
- English Heritage. (n.d.). *Neolithic Houses | English Heritage*.
<https://www.english-heritage.org.uk/visit/places/stonehenge/things-to-do/neolithic-houses/>
- Lisa Alway. (n.d.) *Stone Age to Bronze Age Timeline*. Quizlet.
<https://quizlet.com/485693679/stone-age-to-bronze-age-timeline-diagram/>